

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 41
W CZĘSTOCHOWIE**

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r. (tekst jedn. z 2017 r.)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. z 2017 r.)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. z 2017 r.)
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. z 2017 r.)
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez kształtowanie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, duchowej, intelektualnej i społecznej
2. Wartościowanie postaw i zjawisk związanych z życiem w społeczeństwie
3. Przygotowanie do życia w warunkach współczesnego świata

„Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły opisuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli we współpracy z rodzicami. Absolwent szkoły będzie człowiekiem świadomym swego istnienia, roli w społeczeństwie, kierującym się wartościami moralnymi, dokonującym wyboru dalszej ścieżki życiowej.

„Szkolny zestaw programów nauczania, **program wychowawczo-profilaktyczny** szkoły tworzą spójną całość.”

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły jest:

- przygotowany do dalszej nauki i życia,
- szanujący wartości narodowe, patriotyczne i obywatelskie,
- odpowiedzialny, umiejący sobie radzić w sytuacjach trudnych i ponosić konsekwencje swoich wyborów,
- uczciwy, przestrzegający prawa, dotrzymujący słowa
- ciekawy świata, dążący do wzbogacania swojej wiedzy i umiejętności, korzysta z różnych źródeł informacji
- twórczy, kreatywny w rozwiązywaniu problemów, rozwijający zainteresowania,
- tolerancyjny, rozumie świat ludzi, szanuje odmienne poglądy,
- wrażliwy, posiada zdolność dostrzegania i przeżywania wszelkiego rodzaju piękna,
- kulturalny, potrafi właściwie zachować się w każdej sytuacji,
- asertywny, właściwie wyraża swoje emocje, szanując uczucia innych.

	Sfera	Cele szczegółowe	Propozycje form i metod pracy	Termin realizacji	Odpowiedzialni
1.	SFERA INTELEKTUALNA, SPOŁECZNA, DUCHOWA	<p>Uczeń poznaje, rozumie pojęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – norma – prawo – obowiązek – godność <p>buduje własny system wartości, który będzie płaszczyzną odniesienia w dokonywaniu wyborów</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy akty prawne obowiązujące na terenie szkoły (Statut, WSO, regulaminy). -Zapoznajemy z Konwencją Praw Dziecka -Współtworzymy i opiniujemy akty prawne w szkole. -Znamy swoje prawa w szkole, rodzinie, środowisku. 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
2.	SFERA SPOŁECZNA, EMOCJONALNA	<p>Uczeń nabywa umiejętności reagowania na przemoc i agresję w swoim środowisku</p> <p>Uczeń jest świadomy swoich praw, nie pozostaje bierny w przypadku ich łamania, wie do kogo zwrócić się o pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Realizujemy rządowy program "Bezpieczna Szkoła" -zapewniamy uczniom bezpieczną i przyjazną atmosferę w szkole -Organizujemy spotkanie na temat odpowiedzialności karnej nieletnich -Przygotowujemy gazetkę ścienną lub informator, tablicę nt. Praw i obowiązków ucznia. -Prowadzimy rozmowy wychowawcze, pogadanki, dyskusje. -Wybieramy Rzecznika Praw Ucznia. -Zawieramy kontrakty klasowe. -Zawieramy kontrakty indywidualne wg. potrzeb. 	Cały rok szkolny wg potrzeb	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

3	SFERA PSYCHICZNA	Uczeń poznaje swoje cechy, a więc atuty, ale także niedostatki w umiejętnościach, zdolnościach, charakterze, urodzie, przyjmuje je do wiadomości: ocenia swoje możliwości doskonalenia się	<ul style="list-style-type: none"> -Organizujemy i uczestniczymy w zajęciach warsztatowych dotyczących poznawania samego siebie oraz współżycia z innymi ludźmi. -Realizujemy program integracyjny dla klas I (warsztaty integracyjne, wycieczki, spotkania z dyrektorem oraz pedagogiem szkolnym). -Rozpoznajemy swoje mocne i słabe strony. -Jak reagujemy na sukces i niepowodzenia (warsztaty „Jak radzić sobie ze stresem”). -Opracowujemy arkusz refleksji – samooceny. 		Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
4	SFERA SPOŁECZNA	Uczeń doskonali swoje umiejętności komunikowania się -jasno i otwarcie wyraża rady, prośby i oczekiwania, nawykowo stosuje formy grzecznościowe	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy jak komunikować się niewerbalnie „mowa ciała”, gesty, mimika- warsztaty z komunikacji interpersonalnej. -Stosujemy pisemne i ustne techniki komunikowania się: ankiety, kwestionariusze, dialogi, debaty, dyskusje. -Burza mózgów – proponujemy metody dialogowe (aktywizujące) mające na celu samodzielne rozwiązywanie trudnych sytuacji. -Przeprowadzamy wywiady. -Nagrywamy i odtwarzamy komunikaty, życzenia, komentarze, fragmenty uroczystości, komentujemy współczesne, bieżące 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			<p>informacje (kronika szkolna)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Posługujemy się technologią informacyjną: obsługa komputera, korzystanie z Internetu i vademecum multimedialnego. -Prowadzimy szkolną stronę internetową. -Redagujemy gazetkę szkolną. -Przygotowujemy akademie i apele. -Nagradzamy wyjątkowych uczniów naszej szkoły nagrodą „Tęczową”. 		
5	SFERA SPOŁECZNA	<p>Uczeń dostrzega różnice między ludźmi akceptuje je. Postępuje uczciwie i jest przyjaźnie nastawiony do otoczenia. Uczeń wie jak bezpiecznie zachowywać się na wycieczkach szkolnych i klasowych. Uczeń zna znaczenie słowa tolerancja</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy się w zespołach (nie tylko klasowych) - zajęcia integracyjne, wycieczki integracyjne. -Czy tolerancja to pobłażanie? – zdobywamy informacje opierające się na przykładach z życia, prasy, TV, zajęcia z wychowawcą na temat tolerancji i dyskryminacji - jesteśmy tolerancyjni wobec odmienności - pozbywamy się stereotypów - bierzemy udział w imprezach integracyjnych, np. Olimpiada Specjalna. - Rozmawiamy, dyskutujemy, dzielimy się uwagami na temat problemów szkolnych, moralnych, społecznych - godziny z wychowawcą. 	Cały rok szkolny-harmonogram imprez	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			<ul style="list-style-type: none"> -Wiemy jak zachowywać się w miejscach publicznych, unikamy kontaktów z używkami, uczestniczymy w programach prozdrowotnych, umiemy powiedzieć „nie”. - Znamy regulaminy wycieczek - Realizujemy założenia programu” Szkoła bez przemocy” -Podejmujemy przedsięwzięcia na rzecz wsparcia niepełnosprawnych (zbieranie plastikowych nakrętek, akcje charytatywne itp.) 		
6	SFERA INTELEKTUALNA, SPOŁECZNA, DUCHOWA	Uczeń uczy się współpracy w grupie, stara się sprawiedliwie wyznaczyć granice swoich praw i obowiązków (asertywność w myśleniu i działaniu) umie odmówić i radzić sobie w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> -Uczymy się rozpoznawać uczucia własne i innych. -Uczestniczymy w zajęciach uczących nas zachowań asertywnych. -Uczestniczymy w zajęciach antystresowych (co to jest stres i jak z nim walczyć). -Organizujemy pomoc koleżeńską. -Wolontariat, Caritas – organizujemy akcje charytatywne Wielka Orkiestra, Góra Grosz, pomoc świąteczna) 	Cały rok szkolny-wg potrzeb	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

7.	SFERA INTELEKTUALNA, SPOŁECZNA,	Uczeń uczy się odpowiedzialnego stosunku do nauki poprzez planowanie i ocenianie nauki	<ul style="list-style-type: none"> - Comiesięczne monitorowanie postępów uczniów, konsultację, zebrania z rodzicami, dziennik elektroniczny -Zespoły wychowawcze nauczycieli (wg. potrzeb). -Prowadzenie spotkań trójstronnych: nauczyciel – wychowawca – uczeń. - Zajęcia wyrównawcze. - Zajęcia dla uczniów zdolnych -Procedury usprawiedliwiania obecności -Indywidualny tok nauczania – praca z uczniem zdolnym. -Poznajemy informacje o technikach uczenia się i zapamiętywania. 	Cały rok szkolny- wg potrzeb	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
8	SFERA SPOŁECZNA,	Uczeń umie zaplanować i pełnić funkcje organizatora imprezy klasowej, szkolnej, środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> -Przedstawiamy scenariusz imprezy (zabawy) integrującej klasę – giełda pomysłów. -Przygotowujemy plany ważnych uroczystości szkolnych, klasowych, jesteśmy ich organizatorami (Dzień Chłopaka, Andrzejki, Dzień Samorządności, Walentynki). -Włączamy się do współtworzenia imprez środowiskowych (Dzień Europejski, Festyn, Konkursy Międzyszkolne, Powiatowe, Dzień Patrona, Komers). 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

9.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA, FIZYCZNA	Uczeń zna niebezpieczeństwa stosowania substancji uzależniających	<p>Profilaktyka narkomanii - profilaktyka uniwersalna / skierowana do całych grup o niskim poziomie ryzyka/ -profilaktyka selektywna / skierowana do jednostek lub grup są narażone na większe od przeciętnego ryzyko używania narkotyków/ - profilaktyka wskazująca /skierowana do grup wysokiego ryzyka/ Diagnoza Strategia informacyjna Przybliżenie uczniom, nauczycielom, rodzicom zagadnień związanych z problematyką uzależnień - pogadanka, wykład, prezentacja filmu, konkursy. Przybliżenie uczniom, nauczycielom, rodzicom zagadnień związanych z problematyką uzależnień Strategia edukacyjna Rozwijanie umiejętności psychospołecznych - warsztaty asertywności „Uczymy się trudnej sztuki odmawiania” ZPP-P2 - warsztaty o mechanizmie uzależnień ZPP-P2 - „ Masz wybór” profilaktyka antynikotynowa - „Młodość bez uzależnień” profilaktyka narkomanii</p>	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
----	---	---	--	------------------	---

			<ul style="list-style-type: none"> - „Trzeźwy umysł” profilaktyka antyalkoholowa - AIDS – warsztaty dla uczniów - Tablica informacyjna na temat instytucji i ośrodków udzielających pomocy i wsparcia w walce z nałogiem <p>Strategia alternatywna Wskazywanie różnych form spędzania czasu wolnego, rozwijających zainteresowania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - koła przedmiotowe, zainteresowań - zajęcia sportowe - aktywność społeczna - wolontariat <p>Strategia interwencyjna Pomoc w pokonywaniu trudności i wspieranie w sytuacjach kryzysowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkań z pracownikami „Powrotu z U” i innych instytucji zajmujących się problematyką uzależnień. 		
10.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA, FIZYCZNA, EMOCJONALNA	Uczeń rozumie swoje miejsce w przyrodzie, stara się nie działać na szkodę środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> -Promujemy zachowania proekologiczne: segregacja odpadów -Poznajemy piękno najbliższej okolicy – możliwość udziału w rajdach, wycieczkach. – współpracujemy ze środowiskiem lokalnym/ okoliczne szkoły podstawowe, średnie, wyższe uczelnie itp./ -Organizujemy pomoc dla zwierząt 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			ze schroniska. -Sadzimy drzewka wokół szkoły, poprawiamy otoczenie szkoły (Fundacja ekologiczna „Silesia”)		
11.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA, DUCHOWA	Uczeń z szacunkiem odnosi się do dziedzictwa kulturowego, sam dąży do prezentowania wysokiej kultury osobistej, posługuje się językiem pozbawionym wulgaryzmów	Rozmawiamy o naszym języku i stroju: - uczymy się argumentować, przedstawiać własne zdanie - nosimy odświętny strój w czasie uroczystości szkolnych - propagujemy czystość języka ojczystego (wypowiedzi ustne, pisemne, akademie, przedstawienia, konkursy) - mówimy „NIE” wulgaryzmom, nasz język, nasze wypowiedzi świadczą o NAS. Jesteśmy bezpośrednimi odbiorcami dzieł kultury masowej - wyjścia do kina, teatru, filharmonii, wystawy. <u>-Co to jest savoir – vivre? – konkurs dla uczniów, szukamy przykładów w literaturze.</u> - Uczestniczymy w pracy szkolnego koła teatralnego. - Organizujemy szkolne imprezy.	Cały rok szkolny wg potrzeb	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
12.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA,	Uczeń uczy się poszanowania dla własności intelektualnej (autorskiej, wynalazczej) innych ludzi	Pracujemy w bibliotece szkolnej -propagujemy ciekawe nowości wydawnicze -rozmawiamy o czasopiśmie młodzieżowych. Propagujemy treści związane z	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			<p>czytelnictwem</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkursy - <u>cykliczny udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom” /przedszkola</u> - <u>uzupełnianie i aktualizowanie księgozbioru szkolnego</u> - <u>udział w akcjach regionalnych i ogólnopolskich związanych z pozyskiwaniem nowych pozycji książkowych</u> <p>Jesteśmy obecni na wystawach prac malarzy, grafików, rzeźbiarzy – znamy naszych artystów.</p> <p>-Korzyści płynące z użytkowania komputera i Internetu.</p> <p>Uczestniczymy w realizacji programu „Zagrożenia w sieci”.</p>		
13.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA, DUCHOWA	Uczeń zna walory własnego miasta i regionu, potrafi je zaprezentować	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy czołowe postacie ze środowiska lokalnego i regionu – spotkania w zespołach klasowych. -Wykorzystujemy środki techniczne (kamera, aparat fotograficzny, komputer) do tworzenia dokumentów na temat regionu. -Redagujemy tekst o walorach naszego miasta (projekt edukacyjny, list opis, notatka).-Osobliwości naszego regionu – opracowujemy plan wycieczki po regionie. -Sporządzamy projekt mapy regionu z zaznaczeniem ciekawych obiektów historycznych, miejsc przyrodniczych i baz turystycznych. 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

14.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA, FIZYCZNA	Uczeń identyfikuje się ze szkołą	<ul style="list-style-type: none"> -Znamy logo szkoły i posługujemy się nim - Nosimy identyfikatory -Reprezentujemy szkołę w zawodach sportowych, konkursach międzyszkolnych i innych. -Dbamy o wizerunek szkoły – podejmujemy się prac porządkowych wokół placówki. - Organizujemy Festyn z Okazji Dnia Dziecka, Dzień Patrona, Dni Otwarte Szkoły 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
15.	SFERA SPOŁECZNA, DUCHOWA, FIZYCZNA	Uczeń jest świadomy swojej narodowości i potrafi godnie to okazywać <u>Kształujemy swoje postawy i wychowanie do wartości</u>	<ul style="list-style-type: none"> -Systematycznie poznajemy nasz kraj, doceniamy jego walory (wycieczki – kl. I Kraków – „Śladami Jana Matejki”, - kl. II Warszawa – stolica Polski, Muzeum Powstania Warszawskiego, - kl. III Oświęcim – Wadowice -Nasze postawy: <ul style="list-style-type: none"> - uczeń jako kibic - uczeń jako fan - uczeń jako sportowiec - Analizujemy różne sytuacje – rozmowy, dyskusje. - Znamy polskie tradycje związane ze świętami-Polskie potrawy – poznajemy przepisy, Wigilie klasowe, w ramach programu „Trzymaj formę” przygotowujemy potrawy polskie i świata. -Przygotowujemy konkurs „Pieśni i 	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			<p>poezji patriotycznej”.</p> <p>- <u>Konkurs historyczny o Janie Matejce.</u></p> <p><u>Udział w projekcie miejskim ”Honorowy Obywatel Częstochowy”</u></p>		
16.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA,	Uczeń umie nawiązać kontakt z rówieśnikami na świecie jest otwarty na wartości innych kultur	<ul style="list-style-type: none"> -Poznajemy przyjaciół przez Internet, - Realizujemy zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w sieci E – twinning, kontakty osobiste, listowne. -Znajomość języków obcych, a rynek pracy, uczestniczymy w dyskusji, pogadance. -Pracujemy w Szkolnym Klubie Europejskim. -Poznajemy kraje Europy (kultura, obyczaje, kuchnia, waluta). <ul style="list-style-type: none"> -prezentacje klasowe, obchody Dnia Unii Europejskiej, Języków Obcych. -Uczestniczymy w konkursach na temat zintegrowanej Europy. -Zajęcia dodatkowe z języka obcego. -Uczestniczymy w programach unijnych proponowanych przez szkołę współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu 	Cały rok szkolny wg harmonogramu imprez szkolnych	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

			<p>Operacyjnego Kapitał Ludzki. - Uczestniczymy w programie Socrates Comenius, E- twinning</p>		
17.	<p>SFERA SPOŁECZNA, EMOCJONALNA FIZYCZNA</p>	<p>Uczeń dba o własne zdrowie oraz prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny. Propagujemy zdrowy tryb życia.</p>	<p>-Higiena osobista okresu dojrzewania – pogadanki – Realizujemy programy prozdrowotne : -„Trzymaj formę to twoja polisa na życie”. program -„Masz wybór” program antynikotynowy. - „Zachowaj trzeźwy umysł” - Realizujemy program „Upowszechnianie zasad prawidłowego żywienia wśród dzieci i młodzieży prowadzonych przez miasto Częstochowa” -Pomoc pedagoga, psychologa - Uczestniczymy w rajdach i wycieczkach - Otaczamy opieką uczniów z problemami zdrowotnymi</p>	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

18.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA,	Uczeń rozwija swoje indywidualne zdolności. Opieka nad uczniem z trudnościami.	Indywidualna praca z uczniem zdolnym, -Udział w olimpiadach i konkursach -Kierowanie młodzieży w celu poszerzenia wiedzy i umiejętności do instytucji wspierających pracę szkoły (projekt edukacyjny) -Nagradzanie uczniów zdolnych, rozpowszechnianie ich osiągnięć. - Tuttoring - innowacja pedagogiczna - Mentor -Kierowanie uczniów na badania do PP-P -Organizowanie punktów konsultacyjnych z psychologiem i pedagogiem -Zapewnienie pomocy w nauce – zajęcia wyrównawcze i dyslektyczne -Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy oferowanych przez placówki i instytucje wspierające szkołę	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły
19.	SFERA SPOŁECZNA, EMOCJONALNA	<u>Szkoła wspiera rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych sytuacji</u>	Umożliwienie uczniom korzystania z pomocy materialnej w formie: - stypendium socjalnego - wyprawki szkolnej - środków pozyskanych w ramach szkolnego koła TPD, indywidualnych sponsorów Udział w projekcie „Śląski drogą do sukcesu”		Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

20.	SFERA SPOŁECZNA, INTELEKTUALNA	Uczeń potrafi dokonać wyboru przyszłej szkoły i zawodu	- Realizujemy Wewnętrzny Program Doradztwa Zawodowego	Cały rok szkolny	Wszyscy pracownicy szkoły
21.	SFERA SPOŁECZNA, DUCHOWA	Uczeń żyje zgodnie z wartościami moralno-religijnymi	-Poznajemy samego siebie- Kim jestem? Skąd pochodzę? Dokąd zmierzam? - Poznajemy sens ludzkiego życia - Uczestniczymy w zajęciach dot. człowieka jako istoty rozumnej, wolnej, zdolnej do poznawania prawdy i dążącej do dobra.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

Ewaluacja Programu Wychowawczego dokonywana będzie o oparciu o:

- informacje zwrotne od rodziców;
- opinie środowiska lokalnego;
- diagnozę wybranych obszarów pracy szkoły – ankiety;
- samoocenę uczniów;
- podejmowanie inicjatywy;
- obserwacje pożądanych postępów w zachowaniu lub ich brak (sytuacja dziecka w szkole pod względem zachowania, nauczania i w relacjach z rówieśnikami);
- analizę sytuacji wychowawczych na zespołach wychowawczych;
- badania uzdolnień.